

Pravilnik o kvalitetu začina, ekstrakata začina i mešavina začina

(“Sl. list SFRJ”, br. 4/85 i 84/87 i “Sl. list SCG”, br. 56/2003 – dr. pravilnik, 4/2004 – dr. pravilnik i “Sl. glasnik RS”, br. 43/2013 – dr. pravilnik)

SADRŽAJ

- [I Opšte odredbe](#)
- [II Začini i ekstrakti začina](#)
- [III Mešavina začina](#)
- [IV Pakovanje začina, ekstrakata začina i smeše začina](#)
- [V Prelazne i završne odredbe](#)

I OPŠTE ODREDBE

Član 1
Ovim pravilnikom propisuju se minimalni uslovi koje u pogledu kvaliteta moraju ispunjavati začini, ekstrakti začina i mešavine začina (u daljem tekstu: proizvodi), kao i minimalni uslovi za obezbeđenje i očuvanje njihovog kvaliteta. Uslovi propisani ovim pravilnikom moraju biti ispunjeni u proizvodnji i prometu proizvoda.

Član 2
Za proizvode za koje ovim pravilnikom nisu propisani uslovi u pogledu kvaliteta i u pogledu obezbeđenja i očuvanja kvaliteta, shodno važe uslovi propisani ovim pravilnikom za grupu srodnih proizvoda. Za proizvode iz stava 1. ovog člana, kao i za proizvode za koje je to ovim pravilnikom izričito predviđeno, proizvođač je dužan da donese proizvođačku specifikaciju. Proizvođačka specifikacija, pored podataka navedenih u deklaraciji (član 4), mora da sadrži kratak opis tehnološkog postupka proizvodnje odnosno proizvoda, podatke o vrsti i količini upotrebljenih sirovina u odnosu na neto-količinu proizvoda i izveštaj o izvršenom organoleptičkom i hemijskom ispitivanju. U evidenciju o donesenim proizvođačkim specifikacijama za proizvode iz stava 1. ovog člana proizvođač unosi sledeće podatke:

- 1) evidencijski broj specifikacije;
- 2) naziv proizvoda i njegovo trgovačko ime, ako ga proizvod ima;
- 3) datum donošenja proizvođačke specifikacije;
- 4) nalaz o izvršenom organoleptičkom i hemijskom ispitivanju i datumu kad je izvršeno;
- 5) datum početka proizvodnje po predmetnoj proizvođačkoj specifikaciji;
- 6) grupu kojoj proizvod pripada prema odredbama ovog pravilnika.

Član 3
Ako za pojedine proizvode ovim pravilnikom nije drukčije propisano, svi proizvodi koji se stavljaju u

promet u originalnom pakovanju moraju na omotu, sudu ili etiketi imati deklaraciju koja sadrži sledeće podatke:

- 1) naziv proizvoda i njegovo trgovačko ime, ako ga proizvod ima;
- 2) firmu, odnosno naziv i sedište proizvođača;
- 3) datum proizvodnje (dan, mesec i godinu);
- 4) neto-količinu (masu ili zapreminu) proizvoda;
- 5) rok upotrebe proizvoda;
- 6) osnovne sastojke (sirovine), ako je to ovim pravilnikom propisano;
- 7) druge podatke od interesa za potrošača, ako je to ovim pravilnikom propisano;
- 8) kategoriju kvaliteta, ako je to ovim pravilnikom propisano.

Deklaracija mora biti lako uočljiva, jasna i čitka.

Slova kojima je odštampan naziv proizvoda i firma, odnosno naziv proizvođača moraju biti veća od slova ostalog teksta deklaracije.

Član 4

Ako proizvod ne pakuje proizvođač, deklaracija mora da sadrži i firmu, odnosno naziv i sedište organizacije udruženog rada koja pakuje proizvod, kao i sve podatke iz člana 3. ovog pravilnika, osim podataka iz tačke 2. ovog člana.

Član 5

Brisan

Član 6

Ako ovim pravilnikom nije drukčije propisano, zabranjeno je bojenje, zaslađivanje i aromatizovanje proizvoda veštačkim sredstvima i konzervisanje proizvoda hemijskim sredstvima.

Član 7

Proizvodi propisani ovim pravilnikom, moraju se u proizvodnji i prometu, skladištiti, transportovati i čuvati na način koji obezbeđuje očuvanje kvaliteta proizvoda do momenta potrošnje.

II ZAČINI I EKSTRAKTI ZAČINA

Član 8

Pod začinima, u smislu ovog pravilnika, podrazumevaju se proizvodi biljnog porekla, svojstvenog mirisa i ukusa, koji se dodaju prehrambenim proizvodima i pićima radi postizanja odgovarajućeg mirisa i ukusa ili radi bolje svarljivosti tih proizvoda. Kao začini u promet se stavljaju aromatični delovi začinskih biljaka (koren, list, kora, cvet, tučak, cvetni pupoljak, plod, seme i dr.), a mogu biti u obliku komada, zrna, mahune, većih i manjih delića ili praha.

Član 9

Pod začinima u smislu ovog pravilnika, podrazumevaju se aromatični delovi sledećih začinskih biljaka:

- 1) ANIS (Pimpinella anisum L.)
- 2) BELI BIBER (Piper nigrum L.)
- 3) CRNI BIBER (Piper nigrum L.)
- 4) BOSILJAK (Ocimum basilicum L.)

- 5) CELER (Apium graveolens L.)
- 6) CIMET (Cinnamomum zeylancium Blume i Cinnamomum aromaticum C. G. Ness)
- 7) ČILI (Capsicum frutescens L.)
- 8) ČUBAR (Saturela hortensis L.)
- 9) DESPIK (Lavandula spica L.)
- 10) ĐUMBIR (Zingiber officinale Roscoe)
- 11) ESTRAGON (Artemisia dracunculus L.)
- 12) IĐIROT (Acorus calamus L.)
- 13) ISIOT (Curcuma zedoriae Rose C.)
- 14) KARANFILÍĆ (Eugenia caryophyllus C. Sprengel)
- 15) KIM (Carum carvi L.)
- 16) KORIANDER (Coriandrum sativum L.)
- 17) KARDAMOM (Elettaria cordamomum L. Maton var. miniscula Burkill)
- 18) KADULJA (Salvia officinalis L.)
- 19) KLEKOVE BOBE (Juniperus communis L.)
- 20) KURKUMA (Curcuma longa L.)
- 21) KUMIN (Cuminum cyminum L.)
- 22) LOVOR (Laurus nobilis L.)
- 23) BELI LUK U PRAHU (Allium sativum L.)
- 24) CRNI LUK U PRAHU (Allium cepa L.)
- 25) MAJORAN (Majorana hortensis Moench syn. Origanum majorana L.)
- 26) MIROĐIJA (Anethum graveolens L.)
- 27) MORAČ (Foeniculum vulgare P. Miller)
- 28) MUSKATNI ORAH (Muristica fragrans Houttuyn)
- 29) PAPUANSKI MUSKATNI ORAH (Myristica argentea L.)
- 30) MUSKATNI CVET (Myristica fragrans Houtt., Myristica argentea L.)
- 31) NANA (Mentha piperita L.)
- 32) PAPRIKA ZAČINSKA (Capsicum annum L.)
- 33) PIMENT (Pimenta officinalis Berg)
- 34) PERŠUN (Petroselinum crispum P. Miller, Nyman ex A. W. Hill)
- 35) RUZMARIN (Rosmarinus officinalis L.)
- 36) ROGAČIĆ-TRIPLAT (Trigonella foenum-graecum L.)
- 37) SELEN (Levisticum officinale Koch)
- 38) BELA SLAČICA (Sinapis alba L.)
- 39) CRNA SLAČICA (Brassica nigra L., W.D.J. Koch)
- 40) ŠAFRAN (Crocus sativus L.)
- 41) ŠAFRANIKA (Carthamus tinctorius L.)
- 42) TIMIJAN (Thumus vulgaris L.)
- 43) VANILA (Vanilla fragrans – Salisbury Ames scyn. Vanilla planifolia Andrews)
- 44) ORIGANO (Origanum vulgare L.)
- 45) ZVEZDASTI ANIS (Illicium verum J.D. Hooker).

Član 10

Pri stavljanju u promet, začini moraju da ispunjavaju sledeće uslove:

- 1) da iz njih nisu ekstrahovane aromatične materije i da ne sadrže primese ili otpatke začina iz kojih su ekstrahovane aromatične materije;
- 2) da im nisu dodavana sredstva radi povećanja mase;
- 3) da ispunjavaju i druge uslove, propisane ovim pravilnikom za pojedine vrste začine.

Član 11

Pod ekstraktima začina, u smislu ovog pravilnika, podrazumevaju se proizvodi koji su različitim postupcima ekstrakcije aromatičnih materija i drugih rastvorljivih materija koje nisu štetne za ljudsko zdravlje, dobijeni iz prirodnih začina, začinskih biljaka ili njihovih delova, iz kojih su otparena sredstva za rastvaranje iznad količine koja je propisna u članu 15. ovog pravilnika.

Član 12

Ekstrakti začina mogu se proizvoditi samo iz začinskih biljaka navedenih u članu 9. ovog pravilnika.

Član 13

Ekstrakti začina stavljaju se u promet kao:

- 1) koncentrat i začinski ekstrakt – oleorezini;
- 2) alkoholni ili drugi rastvori začinskih ekstrakata (u etanolu, sirćetnoj kiselini, glicerolu itd.);
- 3) začinski ekstrakti nanoseni na odgovarajuće nosače ili pomešani sa odgovarajućim nosačima kao što su:
 - natrijum-hlorid;
 - prirodne biljne gume (karuba, gvajak, alginati kalijuma, natrijuma i kalcijuma i prirodni pektin);
 - šećeri i derivati šećera (dekstrin).

Ekstraktima začina ne smeju se dodavati pojačivači arome (glutaminska kiselina i glutaminati, gvanilati, inozinati i ribonukleotilidi).

Član 14

Za ekstrakciju aromatičnih materija iz začina mogu da se koriste sledeći organski rastvarači: aceton, izopropanol, metanol, heksan, metil-hlorid, etilen-dihlorid, trihlor-etilen, etanol, glicerol, glikoli i jestivo ulje.

Član 15

Pri stavljanju ekstrakata začina u promet, količina rastvarača zaostalog u ekstraktima začina ne sme da bude veća, i to:

1)	acetona	od	30	mg/kg;
2)	izopropanola	od	50	mg/kg;
3)	metanola	od	50	mg/kg;
4)	heksana	od	30	mg/kg;
5)	metilen-hlorida	od	30	mg/kg;
6)	etilen-dihlorida	od	30	mg/kg;
7)	trihlor-etilena	od	30	mg/kg;

s tim da ukupna količina ostataka organskog rastvarača ne prelazi 50 mg/kg.

Za grupu rastvarača kao što su: etanol, glicerol, glikoli (dietilen-glikol, dipropilen-glikol i heksametil-glikol) i jestivo ulje dozvoljene količine ostatka moraju biti u skladu sa zahtevima tehnologije.

Član 16

Radi sprečavanja oksidacionih promena, ekstraktima začina mogu se dodavati sledeći antioksidansi: tokoferol, butil-hidroksianisol (BHA), butil-hidroksitoluol (BHT) i askorbinska kiselina, do 0,1%. Ekstraktima začina mogu se dodavati i šećer ili derivati šećera (dekstrin) da bi se postigla odgovarajuća konzistencija.

Član 17

Ekstrakti začina koji se stavljaju u promet moraju da ispunjavaju i druge uslove propisane ovim pravilnikom.

1) Anis (plod i list)

Član 18

Anis, u smislu ovog pravilnika, jeste osušen, zreo plod anisa (*Pimpinella anisum* L.), koji se stavlja u promet kao anis u zrnju i kao mleveni anis i mora da ispunjava sledeće uslove:

- 1) da ne sadrži više od 12% vode;
- 2) da ne sadrži više od 9% ukupnog pepela ni više od 3% pepela nerastvorljivog u hlorovodoničnoj kiselini;
- 3) da anis u zrnju sadrži najmanje 2 ml isparljivog etarskog ulja anisa u 100 g proizvoda, a mleveni anis najmanje 1,2 ml isparljivog etarskog ulja anisa u 100 g proizvoda;
- 4) da ne sadrži više od 2% stranih primesa.

Član 19

Oleorezin anisa, u smislu ovog pravilnika, jeste proizvod dobijen ekstrakcijom aromatičnih materija iz lišća anisa (*Pimpinella anisum* L.), koji, kad se stavlja u promet, mora da sadrži najmanje 2 ml isparljivog etarskog ulja anisa u 100 g proizvoda.

2) Beli biber

Član 20

Beli biber, u smislu ovog pravilnika, jeste osušen, posebno obrađen, zreo plod bibera (*Piper nigrum* L.) koji se stavlja u promet kao beli biber u zrnju i kao mleveni beli biber i mora da ispunjava sledeće uslove:

- 1) da ne sadrži više od 15% vode;
- 2) da ne sadrži više od 4% ukupnog pepela, a mleveni beli biber da ne sadrži više od 6% sirovih vlakana;
- 3) da ne sadrži više od 2% organskih primesa niti više od 0,2% mineralnih primesa;
- 4) da sadrži najmanje 4% piperina;
- 5) da beli biber u zrnju sadrži najmanje 1 ml isparljivog etarskog ulja bibera u 100 g proizvoda, a mleveni beli biber najmanje 0,7 ml isparljivog etarskog ulja bibera u 100 g proizvoda.

3) Crni biber

Član 21

Crni biber, u smislu ovog pravilnika, jeste osušen, nedozreo ceo plod bibera (*Piper nigrum* L.), koji se stavlja u promet kao crni biber u zrnju i kao mleveni crni biber i mora da ispunjava sledeće uslove:

- 1) da ne sadrži više od 14% vode;

- 2) da ne sadrži više od 7% ukupnog pepela ni više od 17,5% sirovih vlakana;
- 3) da ne sadrži više od 2% organskih primesa, ni više od 0,4% mineralnih primesa;
- 4) da sadrži najmanje 4,5% piperina;
- 5) da crni biber u zrnju sadrži najmanje 1,5 ml isparljivog etarskog ulja bibera u 100 g proizvoda, a mleveni crni biber najmanje 0,7 ml etarskog ulja bibera u 100 g proizvoda.

Član 22

Oleorezin belog i crnog bibera (*Piper nigrum* L.), u smislu ovog pravilnika, jeste koncentrat začinskog ekstrakta koji sadrži isparljive i neisparljive ekstrakcione materije bibera i koji kad se stavlja u promet mora da ispunjava sledeće uslove:

- 1) da sadrži najmanje 8 ml isparljivih etarskih ulja bibera u 100 g proizvoda;
- 2) da sadrži najmanje 25% piperina (određenog po Kjeldahlu).

4) Bosiljak

Član 23

Bosiljak, u smislu ovog pravilnika, jeste osušeni nadzemni deo biljke bosiljka (*Ocimum basilicum* L.) koji, kad se stavlja u promet, mora da ispunjava sledeće uslove:

- 1) da ne sadrži više od 12,5% vode;
- 2) da ne sadrži više od 12% ukupnog pepela ni više od 0,2% pepela nerastvorljivog u hlorovodoničnoj kiselini;
- 3) da sadrži najmanje 0,8 ml isparljivog etarskog ulja bosiljka u 100 g proizvoda.

Član 24

Oleorezin bosiljka, u smislu ovog pravilnika, jeste ekstrakt aromatičnih (isparljivih i neisparljivih) materija bosiljka (*Ocimum basilicum* L.) koji, kad se stavlja u promet, mora da sadrži najmanje 20 ml isparljivih etarskih ulja bosiljka u 100 g proizvoda.

5) Celer (list i seme)

Član 25

Celer, u smislu ovog pravilnika, jeste osušeni list celera (*Apium graveolens* L.), koji, kad se stavlja u promet, mora da ispunjava sledeće uslove:

- 1) da ne sadrži više od 12% vode;
- 2) da ne sadrži više od 8% ukupnog pepela niti više od 1,8% pepela nerastvorljivog u hlorovodoničnoj kiselini;

- 3) da sadrži najmanje 0,2 ml isparljivog etarskog ulja celera u 100 g proizvoda;

- 4) da ne sadrži više od 0,5% primesa biljnog porekla.

Seme celera, u smislu ovog pravilnika, jeste osušeno seme celera koje, kad se stavlja u promet, mora da ispunjava sledeće uslove:

- 1) da ne sadrži više od 10% vode;
- 2) da ne sadrži više od 3% ukupnih nečistoća.

Član 26

Oleorezin celera, u smislu ovog pravilnika, jeste proizvod dobijen ekstrakcijom lišća i semena celera

(*Apium graveolens* L.), koji, kad se stavlja u promet, mora da sadrži najmanje 4 ml isparljivih etarskih ulja celera u 100 g proizvoda.

6) Cimet

Član 27

Cimet, u smislu ovog pravilnika, jeste osušena kora cimetovog drveta (*Cinnamomum zeylanicum* Blume i *Cinnamomum aromaticum* C. G. Ness), koji se stavlja u promet kao cimet u kori i kao mleveni cimet i mora da ispunjava sledeće uslove:

- 1) da ne sadrži više od 12% vode;
- 2) da ne sadrži više od 6% ukupnog pepela ni više od 2% pepela nerastvorljivog u hlorovodoničnoj kiselini;
- 3) da cimet u kori sadrži najmanje 1,3 ml isparljivog etarskog ulja cimeta u 100 g proizvoda, a mleveni cimet najmanje 0,9 ml isparljivog etarskog ulja cimeta u 100 g proizvoda.

Član 28

Oleorezin cimeta, u smislu ovog pravilnika, jeste ekstrakt kore biljke *Cinnamomum zeylanicum* Blume, koji, kad se stavlja u promet, mora da ispunjava sledeće uslove:

- 1) da sadrži najmanje 30 ml isparljivog etarskog ulja cimeta u 100 g proizvoda;
- 2) da sadrži najmanje 18% cimet-aldehida.

7) Čili

Član 29

Čili, u smislu ovog pravilnika, jeste osušeni zreo plod tropske vrste paprike (*Capsicum frutescens* L.), koji se stavlja u promet kao čili – ceo plod i kao mleveni čili i mora da ispunjava sledeće uslove:

- 1) da ne sadrži više od 11% vode;
- 2) da ne sadrži više od 8% ukupnog pepela ni više od 1% pepela nerastvorljivog u hlorovodoničnoj kiselini;
- 3) da sadrži najmanje 0,1% kapsaicina.

8) Čubar

Član 30

Čubar, u smislu ovog pravilnika, jeste osušeni nadzemni deo biljke čubar (*Saturela hortensis* L.), koji, kad se stavlja u promet, mora da ispunjava sledeće uslove:

- 1) da ne sadrži više od 12,5% vode;
- 2) da ne sadrži više od 12% ukupnog pepela ni više od 1% pepela nerastvorljivog u hlorovodoničnoj kiselini.

9) Despik

Član 31

Despik, u smislu ovog pravilnika, jeste osušeni cvet i pupoljak lavandule (*Lavandula spica* L.) koji, kad se stavlja u promet, mora da ispunjava sledeće uslove:

- 1) da ne sadrži više od 11,5% vode;
- 2) da ne sadrži više od 8% ukupnog pepela ni više od 2% pepela nerastvorljivog u hlorovodoničnoj

kiselini;

3) da sadrži najmanje 0,6 ml isparljivog etarskog ulja despika u 100 g proizvoda;

4) da ne sadrži više od 2,5% drugih delova biljke ni više od 2,5% ostalih primesa.

10) Đumbir (ingver)

Član 32

Đumbir, u smislu ovog pravilnika, jeste osušeni izdanak (rizom) đumbira (*Zingiber officinale* Roscoe), koji se stavlja u promet kao ceo đumbir i kao mleveni đumbir i mora da ispunjava sledeće uslove:

1) da ne sadrži više od 15% vode;

2) da ne sadrži više od 7% ukupnog pepela ni više od 3% pepela nerastvorljivog u hlorovodoničnoj kiselini;

3) da ceo đumbir sadrži najmanje 1,5 ml isparljivog etarskog ulja đumbira u 100 g proizvoda, a mleveni đumbir najmanje 0,7 ml isparljivog etarskog ulja đumbira u 100 g proizvoda.

Član 33

Oleorezin đumbira, u smislu ovog pravilnika, jeste ekstrakt isparljivih i neisparljivih aromatičnih materija đumbira, slatkog i oštrog ukusa, dobijen ekstrakcijom rizoma biljke *Zingiber officinale* Roscoe, koji, kad se stavlja u promet mora da sadrži najmanje 12 ml isparljivog etarskog ulja đumbira u 100 g proizvoda.

11) Estragon

Član 34

Estragon, u smislu ovog pravilnika, jeste osušeni listić i vrh grančice biljke estragon (*Artemisia dracunculus* L.), koji, kad se stavlja u promet, mora da ispunjava sledeće uslove:

1) da ne sadrži više od 12% vode;

2) da ne sadrži više od 10% ukupnog pepela ni više od 3% pepela nerastvorljivog u hlorovodoničnoj kiselini;

3) da sadrži najmanje 0,3 ml isparljivog etarskog ulja estragona u 100 g proizvoda;

4) da ne sadrži više od 2% stranih primesa.

12) Idirot

Član 35

Idirot, u smislu ovog pravilnika, jeste osušeni izdanak (rizom) idirola (*Acorus calamus* L.), koji se stavlja u promet kao ceo idirot i kao mleveni idirot i mora da ispunjava sledeće uslove:

1) da ne sadrži više od 14% vode;

2) da ne sadrži više od 10% pepela;

3) da sadrži najmanje 1,5 ml isparljivog etarskog ulja idirola u 100 g proizvoda;

4) da je izdanak idirola bez korena i da ne sadrži više od 1% stranih primesa.

13) Isiot

Član 36

Isiot, u smislu ovog pravilnika, jeste osušeni izdanak (rizom) biljke isiot (*Curcuma zedoariae* Rosc.), koji se stavlja u promet kao ceo isiot i kao isiot isečen na kriške ili kolutove i mora da ispunjava sledeće uslove:

1) da ne sadrži više od 14% vode;

- 2) da ne sadrži više od 8% ukupnog pepela ni više od 5% pepela nerastvorljivog u hlorovodoničnoj kiselini;
- 3) da sadrži najmanje 1 ml isparljivog etarskog ulja isiota u 100 g proizvoda.

14) Karanfilić

Član 37
Karanfilić, u smislu ovog pravilnika, jeste osušeni cvetni pupoljak biljke (*Eugenia caryophyllus* C. Sprengel), koji se stavlja u promet kao karanfilić u zrnu i kao mleveni karanfilić i mora da ispunjava sledeće uslove:

- 1) da karanfilić u zrnu ne sadrži više od 12% vode, a mleveni ne više od 10% vode;
- 2) da ne sadrži više od 8% ukupnog pepela ni više od 1% pepela nerastvorljivog u hlorovodoničnoj kiselini;
- 3) da karanfilić u zrnu sadrži najmanje 12,5 ml isparljivog etarskog ulja karanfilića u 100 g proizvoda, a mleveni karanfilić najmanje 10 ml isparljivog etarskog ulja karanfilića u 100 g proizvoda;
- 4) da ne sadrži više od 8% drugih delova biljke ni više od 2% ostalih primesa.

Član 38
Oleorezin karanfilića, u smislu ovog pravilnika, jeste ekstrakt isparljivih i neisparljivih aromatičnih materija dobijen ekstrakcijom biljke *Eugenia caryophyllus* C. Sprengel, koji, kad se stavlja u promet, mora da sadrži najmanje 40 ml isparljivog etarskog ulja karanfilića u 100 g proizvoda.

15) Kim

Član 39
Kim, u smislu ovog pravilnika, jeste osušeni plod kima (*Carum carvi* L.), koji se stavlja u promet kao kim u zrnu i kao mleveni kim i mora da ispunjava sledeće uslove:

- 1) da ne sadrži više od 12% vode;
- 2) da ne sadrži više od 8% ukupnog pepela niti više od 2% pepela nerastvorljivog u hlorovodoničnoj kiselini;
- 3) da kim u zrnu sadrži najmanje 2,5 ml etarskog ulja kima u 100 g proizvoda, a mleveni kim najmanje 1,2 ml etarskog ulja kima u 100 g proizvoda;
- 4) da ne sadrži više od 2% primesa.

Član 40
Oleorezin kima, u smislu ovog pravilnika, jeste ekstrakt aromatičnih materija kima dobijen ekstrakcijom semena biljke *Carum carvi* L. koji, kad se stavlja u promet, mora da sadrži najmanje 20 ml etarskog ulja kima u 100 g proizvoda.

16) Koriander

Član 41
Koriander, u smislu ovog pravilnika, jeste osušeni zreo plod koriandera (*Coriandrum sativum* L.), koji se stavlja u promet kao koriander u zrnu i kao mleveni koriander i mora da ispunjava sledeće uslove:

- 1) da ne sadrži više od 12% vode;
- 2) da ne sadrži više od 7% ukupnog pepela ni više od 2% pepela nerastvorljivog u hlorovodoničnoj

kiselini;

3) da koriander u zrnju sadrži najmanje 0,5 ml etarskog ulja koriandera u 100 g proizvoda, a mleveni koriander najmanje 0,3 ml etarskog ulja koriandera u 100 g proizvoda;

4) da ne sadrži više od 2% primesa biljnog porekla, ni više od 2% mineralnih primesa.

Član 42

Oleorezin koriandera, u smislu ovog pravilnika, jeste ekstrakt aromatičnih materija dobijen ekstrakcijom semena biljke *Coriandrum sativum* L., koji, kad se stavlja u promet, mora da sadrži najmanje 15 ml etarskog ulja koriandera u 100 g proizvoda.

17) Kardamom

Član 43

Kardamom, u smislu ovog pravilnika, jeste osušeni plod kardamoma (*Elettaria cardamomum* L. Maton var. *miniscula* Burkill), koji se stavlja u promet kao ceo plod kardamoma i kao mleveni kardamom i mora da ispunjava sledeće uslove:

1) da ne sadrži više od 6% ukupnog pepela ni više od 2% pepela nerastvorljivog u hlorovodoničnoj kiselini;

2) da ceo plod sadrži najmanje 2 ml etarskog ulja kardamoma u 100 g proizvoda, a mleveni kardamom najmanje 1 ml etarskog ulja kardamoma u 100 g proizvoda.

Član 44

Oleorezin kardamoma, u smislu ovog pravilnika, jeste ekstrakt aromatičnih materija kardamoma dobijen ekstrakcijom plodova biljke *Elettaria cardamomum* L. Maton var. *miniscula* Burkill, koji, kad se stavlja u promet, mora da sadrži najmanje 20 ml etarskog ulja kardamoma u 100 g proizvoda.

18) Kadulja (žalfija)

Član 45

Kadulja (žalfija), u smislu ovog pravilnika, jeste osušeni grebeni list kadulje (*Salvia officinalis* L.), koji, kad se stavlja u promet, mora da ispunjava sledeće uslove:

1) da ne sadrži više od 13% vode;

2) da ne sadrži više od 12% ukupnog pepela niti više od 3% pepela nerastvorljivog u hlorovodoničnoj kiselini;

3) da sadrži najmanje 1 ml etarskog ulja kadulje u 100 g proizvoda;

4) da ne sadrži više od 4% ostalih delova biljke ni više od 2% drugih primesa.

Član 46

Oleorezin kadulje, u smislu ovog pravilnika, jeste proizvod dobijen ekstrakcijom aromatičnih materija kadulje (*Salvia officinalis* L.), koji, kad se stavlja u promet, mora da ispunjava sledeće uslove:

1) da je u obliku tamnozeleno slabo viskozne tečnosti;

2) da sadrži najmanje 6% isparljivih etarskih ulja kadulje.

19) Klekove bobe

Član 47

Klekove bobe, u smislu ovog pravilnika, jesu zreli plodovi kleke (*Juniperus communis* L.), koji se stavlja u

u promet kao klevove bobu u zrnu i kao mlevene klevove bobu i moraju da ispunjavaju sledeće uslove:

- 1) da ne sadrže više od 16% vode;
- 2) da sadrže najmanje 0,9% isparljivog etarskog ulja klevke;
- 3) da ne sadrže više od 2% sasušenih plodova;
- 4) da ne sadrže više od 1% stranih primesa.

20) Kurkuma

Član 48

Kurkuma, u smislu ovog pravilnika, jeste osušeni izdanak (rizom) biljke kurkuma (*Curcuma longa* L.), koji se stavlja u promet kao cela kurkuma i kao mlevena kurkuma i mora da ispunjava sledeće uslove:

- 1) da ne sadrži više od 12% vode;
- 2) da ne sadrži više od 8% ukupnog pepela, niti više od 4% pepela nerastvorljivog u hlorovodoničnoj kiselini;
- 3) da cela kurkuma sadrži najmanje 2,5 ml etarskog ulja kurkume u 100 g proizvoda, a mlevena kurkuma najmanje 1 ml etarskog ulja kurkuma u 100 g proizvoda.

Član 49

Oleorezin kurkume, u smislu ovog pravilnika, jeste ekstrakt aromatičnih materija dobijenih, ekstrakcijom iz gomoljastog rizoma biljke *Curcuma longa* L., koji, kad se stavlja u promet, mora da sadrži najmanje kurkumina 500, izraženo u jedinicama boje.

21) Kumin

Član 50

Kumin, u smislu ovog pravilnika, jeste osušeni plod kumina (*Cuminum cyminum* L.), koji se stavlja u promet kao kumin u zrnu i kao mleveni kumin i mora da ispunjava sledeće uslove:

- 1) da ne sadrži više od 13% vode;
- 2) da ne sadrži više od 8% ukupnog pepela ni više od 2% pepela nerastvorljivog u hlorovodoničnoj kiselini;
- 3) da kumin u zrnu sadrži najmanje 1,5 ml etarskog ulja kumina u 100 g proizvoda, a mleveni kumin najmanje 1 ml etarskog ulja kumina u 100 g proizvoda.

22) Lovor (list)

Član 51

Lovor, u smislu ovog pravilnika, jeste osušeno lišće lovora (*Laurus nobilis* L.), koji se stavlja u promet kao ceo list lovora i kao mleveni list lovora i mora da ispunjava sledeće uslove:

- 1) da ne sadrži više od 12% vode;
- 2) da ne sadrži više od 7% ukupnog pepela ni više od 2% pepela nerastvorljivog u hlorovodoničnoj kiselini;
- 3) da ceo list lovora sadrži najmanje 1 ml etarskog ulja lista lovora u 100 g proizvoda, a mleveni list najmanje 0,6 ml etarskog ulja lista lovora u 100 g proizvoda;
- 4) da ne sadrži više od 1% drugih delova lovora ni više od 1% ostalih primesa.

Član 52

Oleorezin lovora, u smislu ovog pravilnika, jeste proizvod dobijen ekstrakcijom aromatičnih materija lista lovora (*Laurus nobilis* L.), koji, kad se stavlja u promet, mora da ispunjava sledeće uslove:

- 1) da je u obliku tamnozelene tečnosti koja može imati i pastoznu konzistenciju;
- 2) da sadrži najmanje 8% isparljivih etarskih ulja lista lovora.

23) Beli luk u prahu

Član 53

Beli luk u prahu, u smislu ovog pravilnika, jesu očišćene, osušene i do praškaste strukture samlevene glavice belog luka (*Allium sativum* L.), koji, kad se stavlja u promet, mora da ispunjava sledeće uslove:

- 1) da ne sadrži više od 6% vode;
- 2) da ne sadrži više od 8% ukupnog pepela ni više od 1% pepela nerastvorljivog u hlorovodoničnoj kiselini;
- 3) da sadrži najmanje 0,1 ml etarskog ulja belog luka u 100 g proizvoda.

Član 54

Ekstrakt belog luka, u smislu ovog pravilnika, jeste proizvod dobijen ekstrakcijom aromatičnih materija belog luka (*Allium sativum* L.), koji, kad se stavlja u promet, mora da sadrži najmanje 32 ml isparljivih etarskih ulja belog luka u 100 g proizvoda.

24) Crni luk u prahu

Član 55

Crni luk u prahu, u smislu ovog pravilnika, jesu očišćene, isečene, osušene i do praškaste strukture samlevene glavice crnog luka (*Allium cepa* L.), koji, kad se stavlja u promet, mora da ispunjava sledeće uslove:

- 1) da ne sadrži više od 8% vode;
- 2) da ne sadrži više od 7% ukupnog pepela ni više od 1% pepela nerastvorljivog u hlorovodoničnoj kiselini.

Član 56

Ekstrakt crnog luka je ekstrakt aromatičnih materija dobijen ekstrakcijom sušenog ili svežeg crnog luka (*Allium cepa* L.), koji, kad se stavlja u promet, mora da sadrži najmanje 40% suve materije. Ekstrakt prženog crnog luka je ekstrakt aromatičnih materija dobijen ekstrakcijom prženog crnog luka, koji, kad se stavlja u promet, mora da sadrži najmanje 60% suve materije.

25) Majoran

Član 57

Majoran, u smislu ovog pravilnika, jeste osušeni grebeni list majorana (*Majorana hortensis* Moench syn. *Origanum majorana* L.), koji se stavlja u promet kao ceo list majorana i kao mleveni list majorana i mora da ispunjava sledeće uslove:

- 1) da ne sadrži više od 12,5% vode;
- 2) da ne sadrži više od 16% ukupnog pepela ni više od 4,5% pepela nerastvorljivog u hlorovodoničnoj kiselini;

- 3) da list majorana sadrži najmanje 0,9 ml etarskog ulja majorana u 100 g proizvoda, a mleveni list majorana najmanje 0,5 ml etarskog ulja majorana u 100 g proizvoda;
- 4) da ne sadrži više od 10% delova stabljika i peteljki majorana.

Član 58

Oleorezin majorana, u smislu ovog pravilnika, jeste ekstrakt aromatičnih materija dobijen ekstrakcijom biljke majorana (*Majorana hortensis* Moench syn. *Origanum majorana* L.), koji, kad se stavlja u promet, mora da sadrži najmanje 5 ml etarskog ulja majorana u 100 g proizvoda.

26) Mirođija

Član 59

Mirođija, u smislu ovog pravilnika, jeste osušeni zreo plod mirođije (*Anethum graveolens* L.), koji se stavlja u promet kao mirođija u zrnju i kao mlevena mirođija i mora da ispunjava sledeće uslove:

- 1) da ne sadrži više od 12% vode;
- 2) da ne sadrži više od 8% ukupnog pepela ni više od 2% pepela nerastvorljivog u hlorovodoničnoj kiselini;
- 3) da sadrži najmanje 1 ml etarskog ulja ploda mirođije u 100 g proizvoda;
- 4) da ne sadrži više od 2% stranih primesa.

Član 60

Oleorezin mirođije, u smislu ovog pravilnika, jeste proizvod dobijen ekstrakcijom aromatičnih materija iz ploda mirođije (*Anethum graveolens* L.), koji, kad se stavlja u promet, mora da sadrži najmanje 11 ml etarskog ulja mirođije u 100 g proizvoda.

27) Morač (komorač)

Član 61

Morač (komorač), u smislu ovog pravilnika, jeste osušeni zreo plod morača (*Foeniculum vulgare* P. Miller), koji se stavlja u promet kao morač u zrnju i kao mleveni morač i mora da ispunjava sledeće uslove:

- 1) da ne sadrži više od 12% vode;
- 2) da ne sadrži više od 9,5% ukupnog pepela ni više od 2,5% pepela nerastvorljivog u hlorovodoničnoj kiselini;
- 3) da morač u zrnju sadrži najmanje 2 ml etarskog ulja morača u 100 g proizvoda, a mleveni morač najmanje 1,6 ml etarskog ulja morača u 100 g proizvoda;
- 4) da ne sadrži više od 2% stranih primesa.

Član 62

Oleorezin morača, u smislu ovog pravilnika, jeste proizvod dobijen ekstrakcijom aromatičnih materija iz ploda morača (*Foeniculum vulgare* P. Miller), koji, kad se stavlja u promet, mora da sadrži najmanje 8 ml etarskog ulja ploda morača u 100 g proizvoda.

28) Muskatni orah

Član 63

Muskatni orah, u smislu ovog pravilnika, jeste jezgro semena muskatnog drveta (*Myristica fragrans* Houttuyn), koji se stavlja u promet kao ceo muskatni orah i kao mleveni muskatni orah i mora da ispunjava

sledeće

uslove:

- 1) da ne sadrži više od 8% vode;
 - 2) da ne sadrži više od 5% ukupnog pepela ni više od 0,6% pepela nerastvorljivog u hlorovodoničnoj kiselini;
 - 3) da ceo muskatni orah sadrži najmanje 5 ml etarskog ulja muskatnog oraha u 100 g proizvoda, a mleveni muskatni orah najmanje 3,6 ml etarskog ulja muskatnog oraha u 100 g proizvoda;
 - 4) da ne sadrži više od 0,5% ostalih delova ploda muskatnog oraha. Musklatni orah može da bude beljen krečnim mlekom.
- 29) Papuanski muskatni orah

Član

64

Papuanski muskatni orah, u smislu ovog pravilnika, jeste jezgro semena muskatnog drveta (*Myristica argentea* L.), koji se stavlja u promet, kao ceo papuanski muskatni orah i kao mleveni papuanski muskatni orah i mora da ispunjava sledeće uslove:

- 1) da ne sadrži više od 8% vode;
- 2) da ne sadrži više od 5% ukupnog pepela ni više od 1% pepela nerastvorljivog u hlorovodoničnoj kiselini;
- 3) da ceo papuanski muskatni orah sadrži najmanje 3 ml etarskog ulja papuanskog muskatnog oraha u 100 g proizvoda, a mleveni najmanje 2 ml isparljivog ulja u 100 g proizvoda;
- 4) da ne sadrži više od 0,5% ostalih delova ploda papuanskog muskatnog oraha. Papuanski muskatni orah može da bude beljen krečnim mlekom.

30) Muskatni cvet

Član

65

Musklatni cvet, u smislu ovog pravilnika, jeste osušeni omotač (arillus) semena svih vrsta muskatnog drveta (*Myristica fragrans* Houtt., *Myristica argentea* L.), koji se stavlja u promet kao ceo muskatni cvet i kao mleveni muskatni cvet i mora da ispunjava sledeće uslove:

- 1) da ne sadrži više od 8% vode;
- 2) da ne sadrži više od 5% ukupnog pepela ni više od 1% pepela nerastvorljivog u hlorovodoničnoj kiselini;
- 3) da sadrži najmanje 2,3 ml etarskog ulja muskatnog cveta u 100 g proizvoda;
- 4) da ne sadrži više od 2,5% drugih delova ploda muskata ni više od 0,5% drugih primesa.

Član

66

Oleorezin muskata, u smislu ovog pravilnika, jeste ekstrakt aromatičnih materija dobijen ekstrakcijom muskatnog oraha (*Myristica fragrans* Houtt), koji, kad se stavlja u promet, mora da sadrži najmanje 30 ml etarskog ulja muskata u 100 g proizvoda. Oleorezin muskatnog cveta je proizvod dobijen ekstrakcijom aromatičnih materija osušenog omotača (arillusa) semena muskatnog drveta, koji, kad se stavlja u promet, mora da sadrži najmanje 25 ml etarskog ulja muskatnog cveta u 100 g proizvoda.

31) Nana

Nana, u smislu ovog pravilnika, jeste osušeni list nane (*Mentha piperita* L.), koji, kad se stavlja u promet, mora da ispunjava sledeće uslove:

- 1) da ne sadrži više od 12,5% vode;
- 2) da ne sadrži više od 12% ukupnog pepela ni više od 2% pepela nerastvorljivog u hlorovodoničnoj kiselini;
- 3) da sadrži najmanje 0,9 ml etarskog ulja nane u 100 g proizvoda;
- 4) da ne sadrži više od 5% ostalih delova biljke nane ni više od 2% ostalih primesa.

33) Piment

Piment, u smislu ovog pravilnika, jeste osušeni plod pimentovog drveta (*Pimenta officinalis* Berg), koji se stavlja u promet kao piment u zrnju ili kao mleveni piment i mora da ispunjava sledeće uslove:

- 1) da ne sadrži više od 6% ukupnog pepela ni više od 1% pepela nerastvorljivog u hlorovodoničnoj kiselini;
- 2) da mleveni piment i piment u zrnju sadrže najmanje 1 ml isparljivog etarskog ulja pimenta u 100 g proizvoda;
- 3) da ne sadrži više od 2% primesa.

Ekstrakt pimenta, u smislu ovog pravilnika, jeste ekstrakt aromatičnih materija dobijen ekstrakcijom plodova biljke piment (*Pimenta officinalis* Berg), koji, kad se stavlja u promet, mora da sadrži najmanje 30 ml etarskog ulja pimenta u 100 g proizvoda.

34) Peršun (list i seme)

Peršunov list, u smislu ovog pravilnika, jeste osušeni list peršuna (*Petroselinum crispum* P. Miller, Nyman ex. A. W. Hill), koji, kad se stavlja u promet, mora da ispunjava sledeće uslove:

- 1) da ne sadrži više od 12% vode;
- 2) da ne sadrži više od 8% ukupnog pepela ni više od 1,8% pepela nerastvorljivog u hlorovodoničnoj kiselini;
- 3) da sadrži najmanje 0,2 ml etarskog ulja peršuna u 100 g proizvoda;
- 4) da ne sadrži više od 0,5% primesa biljnog porekla.

Seme peršuna je osušeno seme peršuna, koje, kad se stavlja u promet, mora da ispunjava sledeće uslove:

- 1) da ne sadrži više od 10% vode;
- 2) da ne sadrži više od 3% ukupnih nečistoća.

Oleorezin peršuna, u smislu ovog pravilnika, jeste proizvod dobijen ekstrakcijom aromatičnih materija iz ploda i lista peršuna (*Petroselinum crispum* P. Miller, Nyman ex. A. W. Hill), koji, kad se stavlja u promet, mora da sadrži najmanje 6 ml isparljivog etarskog ulja peršuna u 100 g proizvoda.

35) Ruzmarin

Ruzmarin, u smislu ovog pravilnika, jeste osušeni list i vrh grančice ruzmarina (*Rosmarinus officinalis* L.), koji se stavlja u promet kao ceo ruzmarin i kao mleveni ruzmarin i mora da ispunjava sledeće uslove;

- 1) da ne sadrži više od 12,5% vode;
- 2) da ne sadrži više od 7% ukupnog pepela niti više od 2,5% pepela nerastvorljivog u hlorovodoničnoj kiselini;
- 3) da ceo ruzmarin sadrži najmanje 1 ml etarskog ulja ruzmarina u 100 g proizvoda, a mleveni ruzmarin najmanje 0,6 ml etarskog ulja ruzmarina u 100 g proizvoda;
- 4) da ne sadrži više od 0,3% stranih primesa.

36) Rogačić – Triplat

Rogačić (triplat), u smislu ovog pravilnika, jeste osušeno seme biljke rogačića (*Trigonella foenum-graecum* L.), koji se stavlja u promet kao rogačić u znu i kao mleveni rogačić i mora da ispunjava sledeće uslove:

- 1) da ne sadrži više od 12% vode;
- 2) da ne sadrži više od 6% ukupnog pepela ni više od 2% pepela nerastvorljivog u hlorovodoničnoj kiselini;
- 3) da ne sadrži više od 1% stranih primesa.

37) Selen

Selen, u smislu ovog pravilnika, jeste osušeni list (a koristi se i koren) biljke selen (*Levisticum officinale* Koch), koji, kad se stavlja u promet, mora da ispunjava sledeće uslove:

- 1) da ne sadrži više od 12% vode;
- 2) da ne sadrži više od 10% ukupnog pepela;
- 3) da sadrži najmanje 0,1 ml isparljivog etarskog ulja selena u 100 g proizvoda;
- 4) da ne sadrži više od 10% delova stabljike selena;
- 5) da ne sadrži više od 1% stranih primesa.

38) Bela slačica

Bela slačica, u smislu ovog pravilnika, jeste osušeno seme bele slačice (*Sinapis alba* L.), koja, kad se stavlja u promet, mora da ispunjava sledeće uslove:

- 1) da ne sadrži više od 14% vode;
- 2) da ne sadrži više od 6% ukupnog pepela ni više od 1% pepela nerastvorljivog u hlorovodoničnoj kiselini;
- 3) da ne sadrži više od 2% stranih primesa.

39) Crna slačica

Crna slačica, u smislu ovog pravilnika, jeste osušeno seme crne slačice (*Brassica nigra* L., *W. D. J. Koch*),

koja se stavlja u promet kao crna slačica u zrnu i kao mlevena crna slačica i mora da ispunjava sledeće uslove:

- 1) da ne sadrži više od 14% vode;
- 2) da ne sadrži više od 6% ukupnog pepela ni više od 1% pepela nerastvorljivog u hlorovodoničnoj kiselini;
- 3) da sadrži najmanje 0,3 ml etarskog ulja crne slačice u 100 g proizvoda;
- 4) da ne sadrži više od 2% stranih primesa.

40) Šafran

Član 77

Šafran, u smislu ovog pravilnika, jeste osušeni tučak cveta šafrana (*Crocus sativus* L.), koji, kad se stavlja u promet, mora da ispunjava sledeće uslove:

- 1) da ne sadrži više od 12,5% vode;
- 2) da ne sadrži više od 8% pepela ni više od 1,5% pepela nerastvorljivog u hlorovodoničnoj kiselini.

41) Šafranika

Član 78

Šafranika, u smislu ovog pravilnika, jeste osušeni cvetni list šafranke – divljeg šafrana (*Carthamus tinctorius* L.), koja, kad se stavlja u promet, mora da ispunjava sledeće uslove:

- 1) da ne sadrži više od 12,5% vode;
- 2) da ne sadrži više od 8% ukupnog pepela ni više od 1,5% pepela nerastvorljivog u hlorovodoničnoj kiselini.

42) Timijan (majčina dušica)

Član 79

Timijan (majčina dušica), u smislu ovog pravilnika, jeste osušeni grebeni list timijana (*Thymus vulgaris* L.), koji se stavlja u promet kao ceo list timijana i kao mleveni list timijana i mora da ispunjava sledeće uslove:

- 1) da ne sadrži više od 12,5% vode;
- 2) da ne sadrži više od 8% ukupnog pepela ni više od 2% pepela nerastvorljivog u hlorovodoničnoj kiselini;
- 3) da list timijana sadrži najmanje 1 ml etarskog ulja timijana u 100 g proizvoda, a mleveni list timijana najmanje 0,5 ml etarskog ulja timijana u 100 g proizvoda;
- 4) da ne sadrži više od 10% delova stabljike timijana ni više od 2% ostalih primesa.

Član 80

Oleorezin timijana, u smislu ovog pravilnika, jeste ekstrakt aromatičnih materija dobijen ekstrakcijom biljke timijana (*Thymus vulgaris* L.), koji, kad se stavlja u promet, mora da sadrži najmanje 30 ml etarskog ulja timijana u 100 g proizvoda.

43) Vanila (vanilija)

Član 81

Vanila (vanilija), u smislu ovog pravilnika, jeste nedozreo, fermentisan, delimično osušen plod tropske biljke vanila (*Vanilla fragrans* – Salisburi Ames, ili *Vanilla planifolia* Andrews) i njeni hibridi.

Član 82

Radi stavljanja u promet, plodovi (mahune) vanile se prema kvalitetu razvrstavaju u klasu I i u klasu II.

Član 83

U klasu I razvrstavaju se plodovi vanile (mahune) koji moraju da ispunjavaju sledeće uslove:

- 1) da su celi i neoštećeni;
- 2) da ne sadrže više od 35% vode;
- 3) da sadrže najmanje 2% vanilina.

Član 84

U klasu II razvrstavaju se plodovi (mahune) vanile koji moraju da ispunjavaju sledeće uslove:

- 1) da su celi i neoštećeni, osim zaraslih naprslina koje ne smeju biti veće od jedne polovine ploda;
- 2) da ne sadrže više od 30% vode;
- 3) da sadrže najmanje 1% vanilina.

Član 85

Vanila (vanilija) se može stavljati u promet i kao mlevena (vanila u prahu), i to samo u originalnom pakovanju.

Član 86

Kao vanila-šećer (vanilija-šećer) može se stavljati u promet mešavina šećera i vanile (vanilije) u prahu, s tim što ta mešavina mora da sadrži najmanje 10% vanile u prahu, odnosno 0,1% vanilina. Kao vanilin-šećer može se stavljati u promet mešavina šećera i vanilina, s tim što ta mešavina mora da sadrži najmanje 1,0% vanilina. Umesto vanilina može se upotrebiti odgovarajuća količina 0,33% etil-vanilina.

Zabranjeno je stavljati u promet mešavinu vanila-šećera sa vanilin-šećerom, kao i mešavinu vanilin-šećera dobijenu od vanilina i etil-vanilina.

44) Origano (vranilova trava)

Član 87

Origano (vranilova trava), u smislu ovog pravilnika, jeste osušeni grebeni list vranilove trave u cvetu (*Origanum vulgare* L.), koji, kad se stavlja u promet, mora da ispunjava sledeće uslove:

- 1) da ne sadrži više od 12,5% vode;
- 2) da ne sadrži više od 8% ukupnog pepela;
- 3) da sadrži najmanje 1 ml etarskog ulja vranilove trave u 100 g proizvoda;
- 4) da ne sadrži više od 10% ostalih delova biljke vranilove trave ni više od 0,5% drugih primesa.

Član 88

Oleorezin origana, u smislu ovog pravilnika, jeste proizvod dobijen ekstrakcijom aromatičnih materija lista origana (*Origanum vulgare* L.), koji, kad se stavlja u promet, mora da ispunjava sledeće uslove:

- 1) da je u obliku pastozne tečnosti tamne, smeđezelene boje;
- 2) da sadrži najmanje 10% isparljivih etarskih ulja origana.

45) Zvezdasti anis

Član 89

Zvezdasti anis, u smislu ovog pravilnika, jeste osušen plod biljke zvezdasti anis (*Illicium verum*, Hooker), koji, kad se stavlja u promet, mora da ispunjava sledeće uslove:

- 1) da ne sadrži više od 12% vode;
- 2) da ne sadrži više od 7% ukupnog pepela ni više od 2% pepela nerastvorljivog u hlorovodoničnoj kiselini;

3) da sadrži najmanje 5 ml etarskog ulja zvezdastog anisa u 100 g proizvoda.

III MEŠAVINA ZAČINA

Član 90

Pod mešavinom začina, u smislu ovog pravilnika, podrazumevaju se proizvodi dobijeni mešanjem dva ili više začina ili mešanjem dva ili više ekstrakata začina ili mešanjem začina sa ekstraktima začina iz ovog pravilnika.

Mešavine začina mogu da sadrže šećer ili derivate šećera (dekstrin), kuhinjsku so ili prirodne biljne gume (karuba, gvajak, aliginati, prirodni pektin) i nosač arome, s tim što količina nosača arome ne sme da iznosi više od 95% neto-mase proizvoda.

Mešavini začina ne smeju se dodavati pojačivači arome (glutaminska kiselina, glutaminati, gvanilati, inozinati i ribonukleotidi).

Član 91

Mešavini začina može se dodavati silicijum-dioksid (SiO_2) kao sredstvo za sprečavanje zgrudvavanja, s tim da ne iznosi više od 2% neto-mase proizvoda. Mešavini začina smeju se dodavati prirodne boje, i to karotinoidi i karotini, krocin, antocijan i betanin.

Član 92

Osnovni sastojci koji se u mešavini začina moraju deklarirati jesu vrsta i količina nosača arome izraženi u mernim jedinicama ili procentima, kao i začini i ekstrakti začina prema redosledu opadanja upotrebljenih količina.

Pored ostalih podataka navedenih u članu 3. ovog pravilnika, deklaracija mora da sadrži i uputstvo o načinu upotrebe mešavine začina.

IV PAKOVANJE ZAČINA, EKSTRAKATA ZAČINA I SMEŠE ZAČINA

Član 93

Začini, ekstrakti začina i smeše začina mogu se stavljati u promet samo ako su upakovani u originalna pojedinačna pakovanja odgovarajuće neto-količine (mase ili zapremine). Za pakovanje proizvoda iz stava 1. ovog člana mora se koristiti ambalaža koja obezbeđuje očuvanje kvaliteta proizvoda do momenta otvaranja.

V PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 94

Danom stupanja na snagu ovog pravilnika prestaju da važe odredbe Pravilnika o kvalitetu kafe i surogata kafe, čaja, začina, koncentrata za supu, pekarskog kvasca, praška za pecivo, praška za puding, dijetetskih proizvoda i aditiva ("Službeni list SFRJ", br. 13/78, 20/80, 41/80 i 45/81) koje se odnose na utvrđivanje kvaliteta začina.

Član 95

Ovaj pravilnik stupa na snagu po isteku šest meseci od dana objavljivanja u "Službenom listu SFRJ".

Samostalni član Pravilnika o izmenama
Pravilnika o kvalitetu začina, ekstrakata začina i mešavina začina
("Sl. list SFRJ", br. 84/87)

Član 3

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu SFRJ".